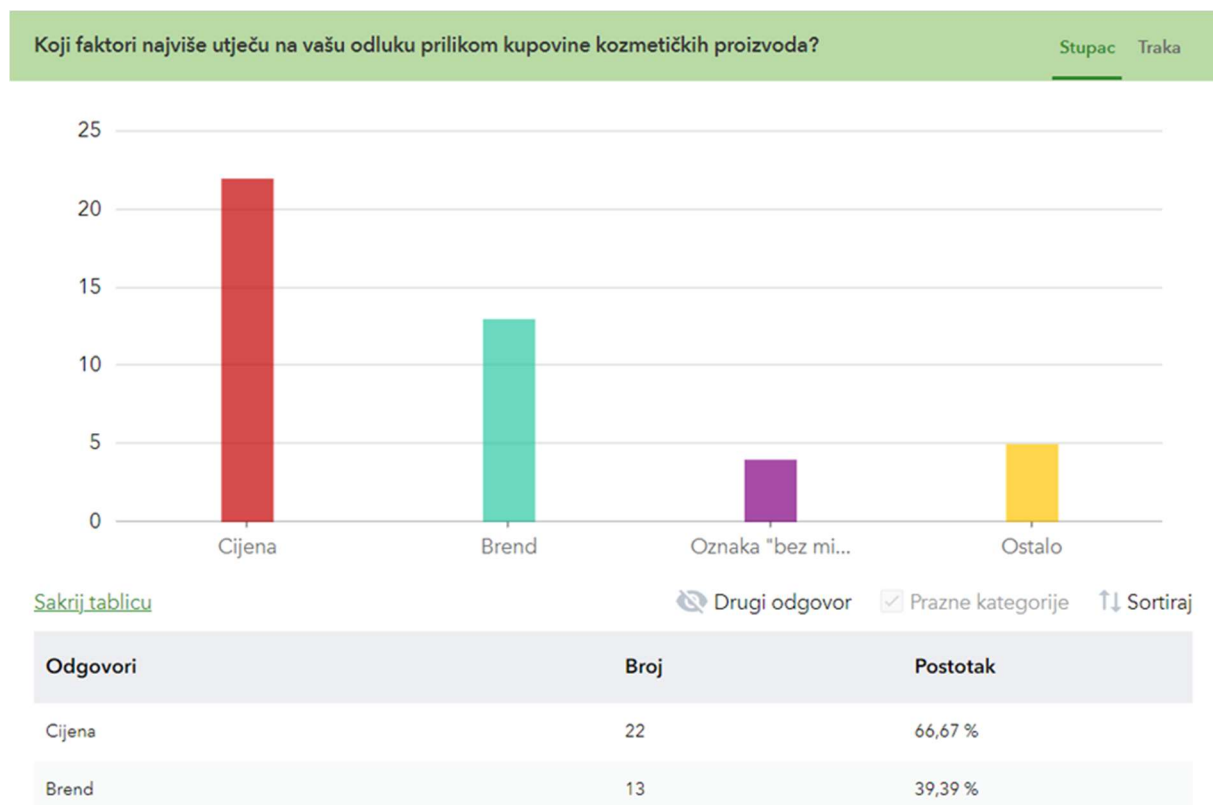

Srednjoškolci i mikroplastika

U sklopu GLOBE programa prije nekoliko godina je bio predstavljen protokol za mikroplastiku. Nakon odrađene vježbe na terenu prikupljanjem uzoraka, filtriranjem i određivanjem vrste mikroplastike željeli samo istražiti koliko je poznata činjenica o postojanju iste kod naših učenika i njihovih roditelja. Istraživanje se provodilo u obliku radionica i ankete s učenicima od prvih do četvrtih razreda Srednje škole Prelog i Srednje škole Čakovec, u dobi od 15 do 19 godina. Prvi zadatak bio je da radom u skupinama istraže što se smatra mikroplastikom i kako ona može doći u naš organizam. Drugi je dio zadatka da grupa učenika kod kuće odvoji nekoliko proizvoda koje koriste za osobnu higijenu i nekoliko prehrambenih proizvoda na kojima su tražili ima li ambalaža jasno istaknutu oznaku „bez mikroplastike“. Proizvode su popisali i sortirali prema proizvođačima, zemlji porijekla i oznakama. Posljednji zadatak bio je sastavljanje ankete koju su ispunili učenici srednje škole, ali i skupina roditelja. Rezultate ankete smo analizirali i predstavili ih uz istraživanje koje su učenici proveli kod kuće. Zaključili smo da na uzorku od 20 prehrambenih proizvoda niti jedan nije imao oznaku „bez mikroplastike“. Kod proizvoda za osobnu higijenu i kozmetičkih proizvoda koje koriste srednjoškolci, većina njih ima istaknutu oznaku „bez mikroplastike“, odnosno od 20 ambalaža, čak njih 17 ima oznaku. Valja istaknuti da su ti proizvodi robne marke trgovina DM i Müller dok su od domaćih proizvoda oznaku imale jedino dječje vlažne maramice. Kod anketnog ispitivanja o svjesnosti mikroplastike i potrošačkih navika rezultati su bili sljedeći: većina ispitanika nije svjesna prisutnosti mikroplastike u kozmetičkim proizvodima te rijetko provjerava oznake proizvoda radi identifikacije mikroplastike. Ovo ukazuje na potrebu za većom informiranosti o potencijalnim rizicima mikroplastike u kozmetici. Također, većina ispitanika ocjenjuje svoje znanje o prisutnosti mikroplastike u prehrambenim proizvodima kao djelomično ili potpuno upoznato, dok smatraju da proizvođači nisu dovoljno transparentni o ovoj temi. Iako su ekološke oznake poput "bez mikroplastike" važne za manji postotak ispitanika prilikom kupovine, većina se više fokusira na cijenu i brendove. Ovo sugerira potrebu za promicanjem svijesti o važnosti ekoloških oznaka i potrebi za podrškom proizvodima bez mikroplastike. Sve veća prisutnost mikroplastike u okolišu, uključujući i naša tijela, zahtijeva aktivniju ulogu potrošača u odabiru ekološki prihvatljivih proizvoda. Edukacija i podrška inicijativama za smanjenje upotrebe mikroplastike ključni su koraci prema očuvanju okoliša i zdravlja ljudi. Anketu i istraživanje su proveli nastavnici geografije Mladen Tota i Valentina Pirc Mezga.

Slika 1. Anketa o faktorima prilikom kupovine kozmetičkih proizvoda (izvor: Survey123 ArcGIS SŠP).

Slika 2. Fotografije kozmetičkih proizvoda s oznakom „Bez mikroplastike „ (izvor: vlastiti arhiv učenika).